

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Quicksan Natuur Koningsstraat 8 te Opheusden

Oriënterend onderzoek natuur in het kader van de Omgevingswet

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2024-0647
Datum:	14 juni 2024 (revisie: 21 juli 2025)
Samensteller:	ing. J. van Hoorn
Collegiale toets:	E. Honingh MSc.
Opdrachtgever:	Buro SRO Arnhem
Contactpersoon:	M. Schuijl

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Planlocatie	7
1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep	8
2 Methode	9
2.1 Uitvoering onderzoek	9
2.2 Houdbaarheid en toepassing	9
3 Beoordeling	10
3.1 Soortenbescherming	10
3.2 Specifieke zorgplicht Soorten	19
3.3 Gebiedsbescherming	20
3.4 Houtopstanden	22
4 Conclusie en vervolg	23
4.1 Conclusie	23
4.2 Effecten	23
4.3 Vervolgstappen en maatregelen	23

Samenvatting

Aan de Koningstraat 8 te Opheusden is bedrijfsperceel met woning, horecagebouw, schuur en overkapping gesitueerd, welke aan elkaar verbonden zijn. De initiatiefnemer is voornemens het horecagebouw met schuur en overkapping op de planlocatie te slopen ten behoeve van de realisatie van een extra woning. De beoogde ruimtelijke ingreep is getoetst aan het onderdeel Natuur onder de Omgevingswet. Er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur voor zover het soortenbescherming, beschermde houtopstanden en planologisch beschermde natuurgebieden betreft. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden geldt voor plannen dat er moet worden voldaan aan artikel 10.24 Bkl. Dit houdt in dat een plan ook pas kan worden vastgesteld als de zekerheid bestaat dat er geen significante aantasting plaatsvindt van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Wanneer deze zekerheid bestaat, kan ook worden geconcludeerd dat er ten aanzien van gebiedsbescherming wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Een stikstofonderzoek moet hiervoor de eerste aanwijzingen geven. In onderstaande tabellen wordt weergegeven welke functies en effecten zijn beoordeeld, en welke vervolgstappen en maatregelen worden geadviseerd.

Soortgroep	Bescherming	Mogelijke functie	Vervolgstep (H4.3)
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	HR	Verblijfplaats/essentiële vliegroute/essentieel foerageergebied	Vleermuisonderzoek
Laatvlieger			
Ruige dwergvleermuis			
Amfibieën			
Reptielen			
Vissen			
Insecten en andere ongewervelden			
Vogels (cat. 1 t/m 4)			
Huismus	VR	Nestlocatie	Huismusonderzoek
Gierzwaluw	VR	Nestlocatie	Gierzwaluwonderzoek
Vogels (Algemeen en cat. 5)			
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing	
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen hoge bebouwing met bufferende vermogen	
Essentiele vliegroute	Nee	Geen aantasting van lijnvormige structuren	
Essentieel foerageergebied	Nee	Geen aantasting van houtopstanden met struweel en oppervlaktewater	

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Meervleermuis	Ja	Ja	Nee	Nee

Gebiedsbescherming	Afstand	Mogelijke effecten	Vervolgstap (H4.3)
Natura 2000	70 m	Stikstof	Stikstofonderzoek
Gelders Natuurnetwerk	45 m	Geen	
Groene Ontwikkelingszone	70 m	Geen	
Weidevogelgebied	1,6 km	Geen	
Ganzenrustgebied	70 m	Geen	
Beschermingszone natte landnatuur	4,3 km	Geen	

Houtopstanden	Onderdeel	Uitzondering	Vervolgstap (H4.3)
Eenheid van >1000 m ²	Afwezig	n.v.t.	
Bomenrij van >20 bomen	Afwezig	n.v.t.	

Zorgplicht	Effecten	Vervolgstap (H4.4)
Algemene zorgplicht	Ja	Algemene maatregelen
Specifieke zorgplicht soorten	Nee	
Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden	Nee	
Specifieke zorgplicht houtopstanden	Nee	

1 Inleiding

Aan de Koningstraat 8 te Opheusden is een bedrijfsperceel met woning, horecagebouw, schuur en overkapping gesitueerd, welke aan elkaar gesitueerd zijn. De initiatiefnemer is voornemens het bestaande horecagebouw, de schuur en overkapping op de planlocatie te slopen ten behoeve van de realisatie van een extra woning. Het vigerende plan voorziet niet in de beoogde ruimtelijke ingreep en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ruimtelijke ingreep heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ruimtelijke ingreep geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop.

Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde soorten, gebieden en houtopstanden. Vervolgens wordt getoetst of de beoogde ruimtelijke ingreep voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal beleid.

Onderzoeksdoelen

- Voldoet de wijziging van het omgevingsplan aan de eis dat voldaan moet worden aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (Omgevingswet art. 4.2)?
- Welke beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie en welke negatieve effecten kunnen optreden als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van provinciaal aangewezen beschermde gebieden?
- Leidt de beoogde ruimtelijke ingreep tot kap van beschermde houtopstanden?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van natuurwetgeving en/of provinciaal aangewezen beschermde gebieden te worden genomen, en zo ja, welke?

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen aan de Koningstraat 8 te Opheusden.

1.1 Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Koningsstraat 8 te Opheusden (figuur 1.2). De planlocatie betreft een bedrijfsperceel met bedrijfswoning en horecagebouw met schuur en overkapping. De woning en overige bebouwing zijn aan elkaar gesitueerd. De woning is opgetrokken uit baksteenmuren met luchtspouw. De dakbedekking bestaat uit dakpannen met dakbeschot. De woning bevat daarnaast een dakoverstek. Het horecagebouw is opgetrokken uit baksteenmuren zonder luchtspouw. Aan de oostzijde van het horecagebouw ontbreekt een baksteen, om zo overvloedige warmte vanuit de bedrijfsruimte kwijt te kunnen raken. Vanuit de binnenkant kon hier met zekerheid vastgesteld worden dat het om één enkele baksteenmuur gaat, zonder luchtspouw. Het noordelijke deel van het gebouw is bekleed met een bitumen dak met dakbeschot, welke een houten boeiboord bevat. Het zuidelijke deel van het gebouw bevat een golfplaten dak met isolatiemateriaal in het dakbeschot. De planlocatie bestaat voornamelijk uit bestrating zonder groenstructuren. Ten noorden van de woning is een tuin gelegen met enkele aangeplante bomen en struiken. De tuin wordt onderhouden met een hoog kwaliteitsbeeld. Tegen de westelijke zijde van het horecagebouw zijn enkele aangeplante planten aanwezig. De planlocatie bevat geen oppervlaktewater.

In figuur 1.3 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Koningsstraat 8 te Opheusden.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door bebouwing en natuur. De planlocatie is gelegen aan de rand van het dorp Opheusden, op circa 640 m ten noordoosten van de dorpskern. De bebouwing ten zuiden van de planlocatie bestaat voornamelijk uit woningen. Ten zuidoosten van de planlocatie is voornamelijk agrarisch gebied gelegen. Ten noorden van de planlocatie is het Natura200-gebied 'Rijntakken' gelegen. Dit gebied bestaat voornamelijk uit uiterwaarden met groenstructuren, het Opheusder Meer op circa 260 m afstand en de Nederrijn op circa 740 m afstand. De dichtstbijzijnde snelweg is de A15, op een afstand van circa 1,6 km ten zuiden van de planlocatie.

Figuur 1.3 Op de planlocatie is men voornemens om het horecagebouw met schuur en overkapping te slopen ten behoeve van de realisatie van een extra woning.

Figuur 1.4 Fotografische indruk van de omgeving van de planlocatie.

1.2 Beoogde ruimtelijke ingreep

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het slopen van het horecagebouw met schuur en overkapping ten behoeve van de realisatie van een extra woning. Het vigerende plan voorziet niet in deze beoogde ruimtelijke ingreep, waardoor een planwijziging benodigd is. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- slopen van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerlei (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

2 Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent de relevante vakgebieden met betrekking tot de Omgevingswet onderdeel natuur. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen. De reikwijdte bestaat uit de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening. Zie voor het juridisch kader bijlage 2 van dit rapport.

2.1 Uitvoering onderzoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Op basis van dit veldbezoek wordt een inschatting gemaakt omtrent de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 28 mei 2024 en is uitgevoerd door ing. J. van Hoorn en ir. C.F. van der Vlugt. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: droog, 3/8 bewolkt, 21° Celsius en windkracht 3 (Bft).

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In de NDFF wordt hierbij een zoekgebied met straal van circa 2 km aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden. De NDFF is geraadpleegd op d.d. 10 juni 2024. Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

In het kader van de Omgevingswet is door BLJ12 de Beschermde Soorten Indicator (BeSI) ontwikkeld. De indicator geeft per locatie de te verwachten soorten en effecten op verblijfplaatsen en leefgebied. Tot dusver blijken de resultaten van de BeSI ontoereikend, er wordt geen volledig beeld van de te verwachten soorten en effecten verkregen. Blom Ecologie volgt de ontwikkeling van de BeSI nauwgezet en zal de indicator toepassen indien de BeSI toereikend is. Momenteel biedt de NDFF het meest complete inzicht in de verspreiding van soorten. Ten behoeve van voorliggende quickscan is de BeSI niet geraadpleegd.

2.2 Houdbaarheid en toepassing

De beoogde ruimtelijke ingreep wordt getoetst aan de actuele wetgeving en provinciale verordening. Een quickscan Natuur heeft een houdbaarheid van 3 jaar, mits binnen deze periode de omstandigheden op de planlocatie, de wetgeving en de provinciale verordening niet wezenlijk veranderen.

3 Beoordeling

3.1 Soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ingreep. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt.

Planten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde planten: grote leeuwenklauw en kartuizer anjer (NDFF 2019-2024).

Grote leeuwenklauw is op circa 1,5 km ten noordwesten van de planlocatie aangetroffen (NDFF 2019-2024). Kartuizer anjer is op circa 1,7 km ten zuidwesten van de planlocatie waargenomen. Beide soorten komen voor op zonnige, open plaatsen met een kalkhoudende grond. Dit zijn bijvoorbeeld bermen, braakliggende grond, langs spoorwegen en rotsachtige plaatsen. De planlocatie betreft een bedrijfsperceel welke grotendeels bestaat uit bestrating en bebouwing zonder vegetatie. Ten noorden van de woning bevindt zich een sterk onderhouden tuin met enkele aangeplante bomen. Deze tuin wordt bovendien niet aangetast in de beoogde ruimtelijke ingreep. Aan de westzijde van het horecagebouw groeien enkele muurplanten zoals rozen en klimop. Gezien het ontbreken van geschikte groeiplaatsen voor de grote leeuwenklauw en kartuizer anjer en de hoge mate van verstoring, kunnen negatieve effecten op deze soorten uitgesloten worden.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante planten zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: braam spec., klimop, roos spec. en gewone vogelkers. De verharding op de planlocatie bestaat voornamelijk uit bestrating. Ten westen van de planlocatie is een grindpad gelegen. Op de muren van de bebouwing is geen beschermde muurvegetatie aangetroffen. De beoogde ruimtelijke ingreep leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek. Hiermee kan worden uitgesloten dat er sprake is van het opzettelijk vernielen van beschermde planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, bever, boomarter, bosmuis, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, haas, konijn, ree, rosse woelmuis, steenarter, vos, wezel en woelrat (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: bever, boomarter, das, steenarter en wezel. Derhalve wordt een beoordeling ten aanzien van deze soorten meegenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

De bever is waargenomen op circa 120 m afstand ten noorden van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De bever komt hier voor in het overgangsgebied van water naar land, waarbij de aanwezigheid van toegankelijke bomen en struiken een vereiste is. Bomen en struiken worden omgeknaagd zodat jonge takken en bladeren binnen bereik komen en als voedsel kunnen dienen. Ook worden takken gebruikt om een burcht te bouwen (BIJ12 kennisdocument bever, 2017). De planlocatie betreft een bedrijfsperceel met woning en horecagebouw. De planlocatie gelegen aan een doorgaande weg en bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak (figuur 3.1). Er is geen oppervlaktewater gelegen op de planlocatie. Daarnaast is er sprake van een hoge mate aan menselijke verstoring.

Gezien de planlocatie voornamelijk uit verhard oppervlak bestaat, er geen oppervlaktewater aanwezig is en er veel verstoring optreedt, kan essentieel leefgebied voor de bever uitgesloten worden. Derhalve kunnen negatieve effecten ten aanzien van de bever uitgesloten worden.

De boommarter is op circa 1,5 km afstand ten noordwesten van de planlocatie waargenomen (NDFF 2019-2024). De boommarter komt voor in groene omgevingen zoals bossen en parken, mits er voldoende bomen aanwezig zijn. Verblijfplaatsen bestaan voornamelijk uit boomholtes, grote vogelnesten en hollen van konijn en dassen (Zoogdierverseniging, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing zonder groenstructuren. De bomen in de tuin, ten noorden van de woning, bevatten geen holtes. Tussen de bekende waarneming en de planlocatie bevindt zich de Nederrijn, welke als barrière dient tussen beide locaties. Tevens vindt er veel menselijke verstoring plaats op de planlocatie. Door bovengenoemde kunnen essentiële functies en daarmee negatieve effecten op de boommarter uitgesloten worden.

De das is op circa 1,4 km ten noordwesten van de planlocatie waargenomen (NDFF 2019-2024). De das komt voornamelijk voor in kleinschalige akker- en weidelandschappen met voldoende beschutting zoals bosjes, houtwallen, singels en heggen. Tevens is een hoog voedselaanbod en goed vergraafbare grond van belang. Dassens verplaatsen zich tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden via structuren zoals houtwallen, singels en heggen. Daarbij is het belangrijk dat het gebied weinig verstoord wordt (BIJ12 kennisdocument das, 2017). De planlocatie bestaat uit bebouwing met voornamelijk verhard terrein. De planlocatie is gelegen aan een doorgaande weg en kent mede daardoor een hoge mate aan verstoring. Daarnaast zijn bekende waarnemingen van de das ten noorden van de Nederrijn, waardoor dit dient als een barrière tussen beide locaties. Wegens het ontbreken van groene structuren op en in de directe omgeving van de planlocatie, de hoge mate aan verstoring en de Nederrijn als barrière tussen de planlocatie en bekende waarnemingen, kan essentieel leefgebied voor de das en daarmee negatieve effecten hierop worden uitgesloten.

Er zijn waarnemingen bekend van de steenmarter op circa 1 km afstand ten noordwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De steenmarter komt voornamelijk voor in kleinschalig parklandschap, nabij steden en dorpen en op boerderijen. Verblijfplaatsen bevinden zich hier vaak op steenachtige plaatsen zoals in gebouwen. Elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen zijn van belang voor het foerageer- en jachtgebied van de steenmarter (Zoogdierverseniging, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing met in de tuin aan de noordzijde enkele kleine bomen. Structuren zoals groenstroken, heggen en bosjes ontbreken op de planlocatie. Tevens zijn er op de planlocatie en in de bebouwing geen verblijfplaatsen of sporen aangetroffen welke duiden op aanwezigheid van steenmarters. Ook vindt er een hoge mate aan verstoring plaats. Wegens het ontbreken van geschikte habitatelementen, verblijfplaatsen en sporen en de hoge mate aan verstoring kunnen essentiële functies voor de steenmarter uitgesloten worden. Derhalve kunnen negatieve effecten ten aanzien van de steenmarter uitgesloten worden.

De wezel is op circa 900 m afstand ten noordoosten van de planlocatie waargenomen (NDFF 2019-2024). De wezel komt voornamelijk voor in kleinschalige landschappen, nabij boerderijen en aan de rand van bebouwd gebied. Vanwege zijn kleine formaat is de wezel sterk afhankelijk van voldoende dekking. Over het algemeen blijft de wezel binnen 5 m van beschutting. Verblijfplaatsen bevinden zich in goed beschutte structuren, zoals een hooiberg, houtstapel, takkenhoop of hol van een ander dier. Tussen de verblijfplaatsen en foerageergebieden is het van belang dat er genoeg beschutting aanwezig is (BIJ12 kennisdocument kleine marterachtigen, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing, waarbij beschutting ontbreekt. Tevens zijn er geen elementen aangetroffen welke mogelijk zouden kunnen dienen als verblijfplaats voor de wezel. Daarnaast vindt er veel verstoring plaats op de planlocatie. Door bovengenoemde kan essentieel leefgebied voor de wezel uitgesloten worden.

Door voornoemde is het uitgesloten dat er sprake is van een essentiële functie op de planlocatie voor soorten van de Habitatrichtlijn en niet vrijgestelde andere soorten. Op en rondom de planlocatie zijn geen hollen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de vrijstelling van de provinciale Omgevingsverordening vallen. Er is ten aanzien van grondgebonden zoogdieren geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Figuur 3.1 De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard terrein en bebouwing.

Vleermuizen

Binnen een straal van 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, vale vleermuis en watervleermuis (NDFF 2019-2024). Onder de Habitatrichtlijn zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd (Bal art. 11.46). Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat. Ongeacht de mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen kunnen vleermuizen gebruikmaken van de planlocatie tijdens vliegbewegingen en foerageeractiviteiten. Hier dienen in het kader van de algemene zorgplicht mogelijk maatregelen genomen te worden (zie H4.3).

Op de planlocatie zijn alle bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van boomholten, loshangende bastdelen, scheuren, spleten of andere openingen welke kunnen dienen als verblijfplaats. In de bomen op en nabij de planlocatie zijn geen boomholten of andere potentiële verblijfplaatsen aangetroffen. Er worden geen bomen gekapt in de beoogde ruimtelijke ingreep. De ontwikkeling resulteert derhalve niet in het wegnemen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen.

Zowel de te slopen bebouwing als de aansluitende bebouwing zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Gezien de woning is aangesloten op de te slopen bebouwing, wordt deze ook meegenomen in de beoordeling. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur. De woning is opgetrokken uit baksteenmuren met luchtspouw. Het dak bevat dakbeschot en is bekleed met dakpannen. Zowel de noord- als zuidzijde van de woning bevat een dakoverstek. De ruimte tussen de kantpannen aan de noord- en zuidzijde van de woning kan dienen als invliegopening voor gebouwbewonende vleermuizen (figuur 3.2). De te slopen overige bebouwing is opgetrokken uit baksteenmuren zonder luchtspouw. Het dak bestaat deels uit een bitumen dak met dakbeschot en deels uit een golfplaten dak met isolatiemateriaal in het dakbeschot. Het bitumen is gecontroleerd op openingen welke mogelijk zouden kunnen dienen als invliegopening. Deze zijn echter niet aangetroffen, waardoor eventuele open dakruimte niet toegankelijk is en verblijfplaatsen hier uitgesloten kunnen worden. Het zuidelijke deel van de bebouwing is toegankelijk aan de oostzijde, middels een ontbrekende baksteen (figuur 3.3).

Deze opening leidt naar een zolderruimte, welke gebruikt wordt als opslagruimte en meerdere openingen met lichtinval bevat (figuur 3.4). In deze ruimte zijn geen geschikte weggroei-plekken aangetroffen.

De gewone grootoorvleermuis is niet afhankelijk van weggroei-plekken, maar kan ook vrij hangen aan houten balken. De zolderruimte van de te slopen bebouwing is toegankelijk via openingen aan de oost- en westzijde. Daarnaast zijn er houten balken aanwezig, waardoor deze ruimte mogelijk geschikt is als verblijfplaats voor de gewone grootoorvleermuis.

Wegens bovenstaande is het mogelijk dat de beoogde ruimtelijke ingreep resulteert in het wegnemen dan wel verstoren van vleermuisverblijfplaatsen in de huidige bedrijfswoning. Voor de planlocatie geldt dat deze niet in een gebied is gelegen met een gemeentelijk Soortenmanagementplan (SMP) gebiedsvergunning.

Gebaseerd op de bekende verspreidingsgegevens, de ligging van de planlocatie en het type bebouwing is potentie voor verblijfplaatsen van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis (tabel 3.1). Om aan- of afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient aanvullend onderzoek plaats te vinden middels veldbezoeken in de periode april-september (zie H4.3).

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak zonder groenstructuren. Enkel aan de noordzijde van de planlocatie zijn enkele kleine bomen gelegen, welke niet worden aangetast. Mogelijk maakt de te slopen bebouwing onderdeel uit van een vliegroute. Echter is er genoeg bebouwing in de directe omgeving welke zou kunnen dienen als alternatieve vliegroute. Derhalve kunnen negatieve effecten ten aanzien van essentieel foerageergebied en essentiële vliegroutes uitgesloten worden.

Tabel 3.1 Samenvatting van de beoordeling van verblijfplaatsen, essentiële vliegroute en foerageergebied voor verschillende vleermuissoorten.

Vleermuissoort	Potentie	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bebouwing
Ruige dwergvleermuis	Ja	Geschikte openingen in bebouwing
Laatvlieger	Ja	Geschikte openingen van voldoende grootte in bebouwing
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Toegankelijke zolderruimte met houten balken
Meervleermuis	Ja	Aanwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving en binnen bekende verspreiding
Watervleermuis	Nee	Geen bomenkap
Rosse vleermuis	Nee	Geen bomenkap
Tweekleurige vleermuis	Nee	Buiten bekende verspreiding en afwezigheid van zeer hoge bebouwing voor paarverblijfplaatsen
Vleermuizen algemeen	Potentie	Onderbouwing
Massawinterverblijfplaats (gewone dwergvleermuis)	Nee	Geen hoge bebouwing met bufferende vermogen
Essentiële vliegroute	Nee	Geen aantasting van lijnvormige structuren
Essentieel foerageergebied	Nee	Geen aantasting van houtopstanden met struweel en oppervlaktewater

Tabel 3.2 Samenvatting van de potentie voor vleermuissoorten op de planlocatie.

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Massawinter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Ja	Ja	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Meervleermuis	Ja	Ja	Nee	Nee

Figuur 3.2 Ruimte tussen kantpannen aan de zuidzijde van de bedrijfswoning.

Figuur 3.3 Zolderruimte van de te slopen schuur is toegankelijk middels een ontbrekende baksteen bij de nok.

Figuur 3.4 Zolderruimte van de te slopen schuur wordt momenteel gebruikt als opslagruimte.

Amfibieën

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, poelkikker en rugstreeppad (NDFF 2019-2024). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: poelkikker en rugstreeppad.

Amfibieën leven zowel in een aquatische als terrestrische omgeving. Deze omgevingen betreffen voortplantingswater, foerageergebieden en overwinteringsstructuren. Deze habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen.

De poelkikker en rugstreeppad zijn respectievelijk waargenomen op afstand van circa 1,2 km ten noorden en 1,6 km ten noordoosten van de planlocatie. Voor beide soorten is het van groot belang dat voortplantingswater, leefgebied en overwinteringshabitat op korte afstand van elkaar gelegen zijn. Hierbij bestaat het voortplantingswater uit ondiep water wat snel opwarmt. De poelkikker leeft voornamelijk in kleinschalige, stilstaande wateren in de buurt van weilanden en (halfopen)bossen. De rugstreeppad komt vooral voor in ruige, onbeschaduwde terreinen met weinig vegetatie en vergraafbaar zand. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verharding en bebouwing. Op de planlocatie is geen oppervlaktewater of vergaafbaar zand aanwezig. Wegens het ontbreken van geschikt leefgebied en het ontbreken van oppervlaktewater kunnen essentiële functies voor de poelkikker en rugstreeppad worden uitgesloten. Echter kan er tijdens de werkzaamheden spontane kolonisatie op treden wanneer er zandige terreinen ontstaan. Door maatregelen te treffen zoals het voorkomen van tijdelijke poelen kan spontane kolonisatie voorkomen worden (zie H4.3).

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën aangetroffen op de planlocatie. Er is ten aanzien van amfibieën geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Reptielen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende inheemse reptielen: hazelworm en ringslang (NDFF 2019-2024). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

De hazelworm is op een afstand van circa 1,6 km ten noordwesten van de planlocatie waargenomen (2019-2024). Tussen de planlocatie en alle bekende waarnemingen bevindt zich de Nederrijn. De hazelworm komt voornamelijk voor in open bossen, bosranden, heidegebieden, houtwallen en struwelen.

Hierbij is het van belang dat er dood hout of een laag humus aanwezig is, welke als schuilplaats kan dienen. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak met bebouwing, waardoor geschikt habitat ontbreekt. Tevens dient de Nederrijn als barrière tussen de planlocatie en bekende waarnemingen. Daarnaast vindt er op en rondom de planlocatie veel verstoring plaats. Wegens het ontbreken van groenstructuren, de hoge mate aan verstoring en de Nederrijn als barrière kunnen essentiële functies voor en daarmee negatieve effecten op de hazelworm worden uitgesloten.

De ringslang is op circa 660 m afstand ten westen van de planlocatie waargenomen (NDFF 2019-2024). De ringslang jaagt langs het water en zont op open, weinig verstoorde plekken. Geschikte broedbiotopen bestaan uit broeihopen van organisch materiaal. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak en bebouwing. Er vindt veel verstoring plaats en oppervlaktewater en broeihopen van organisch materiaal ontbreken. Ook in de directe omgeving van de planlocatie is bebouwing en verhard oppervlak aanwezig. Door bovengenoemde kan aantasting van essentieel leefgebied voor de ringslang uitgesloten worden.

Er is ten aanzien van reptielen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vissen

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de grote modderkruiper (NDFF 2019-2024).

De modderkruiper komt voor in ondiepe, modderrijke sloten met een hoge mate aan onder- en bovenwater vegetatie. Op de planlocatie en binnen de invloedssfeer van de beoogde ruimtelijke ingreep bevindt zich echter geen oppervlaktewater, waardoor negatieve effecten ten aanzien van de grote modderkruiper uitgesloten kunnen worden.

Er is ten aanzien van vissen geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: grote vos, grote weerschijnvlinder, sleedoornpage, teunisbloempijlstaart en rivierrombout (NDFF 2019-2024).

De grote vos is op circa 1,5 km afstand ten noordwesten van de planlocatie waargenomen (NDFF 2019-2024). De grote vos is een zwervende dagvlinder die gebonden is aan (hoge) houtachtige vegetatie in bosrijke omgeving. Waardplanten zijn vaak iep, zoete kers of wilgensoorten (Vlinderstichting grote vos, 2024). Op de planlocatie zijn geen waardplanten van de grote vos aangetroffen. Tevens blijven de bomen ten noorden van de woning behouden in de beoogde ruimtelijke ingreep. Gezien er geen waardplanten worden verwijderd is het ontstaan van negatieve effecten op de grote vos uitgesloten.

De grote weerschijnvlinder is waargenomen op circa 1,4 km afstand ten noordwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De grote weerschijnvlinder is een standvlinder welke voorkomt in oudere, vochtige loofbossen en wilgenbroekbossen. Waardplanten zijn voornamelijk boswilg en grauwe wilg (Vlinderstichting grote weerschijnvlinder, 2024). De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak en bebouwing. Er zijn geen waardplanten aangetroffen tijdens het veldbezoek. Gezien geschikt habitat op de planlocatie ontbreekt en er geen waardplanten zijn aangetroffen kunnen negatieve effecten op de grote weerschijnvlinder uitgesloten worden.

De sleedoornpage is waargenomen op een afstand van circa 1,4 km ten noordwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De sleedoornpage is een weinig mobiele vlinder, welke zelden verder vliegt dan enkele honderden meters langs een bosrand of struweel. Als waardplant wordt voornamelijk gebruik gemaakt van sleedoorn (Vlinderstichting sleedoornpage, 2024). De planlocatie betreft een bedrijfsperceel aan de rand van een dorp, welke grotendeels bestaat uit verhard oppervlak en bebouwing. Gezien de afstand tussen bekende waarnemingen en het ontbreken van waardplanten op de planlocatie kunnen negatieve effecten op de sleedoornpage uitgesloten worden.

De teunisbloempijlstaart is waargenomen op circa 1,9 km afstand ten zuidwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De teunisbloempijlstaart komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Vaak zijn dit braakliggende of ruderaal terreinen. De rupsen van de

teunisbloempijlstaart leven voornamelijk van (middelste) teunisbloem, maar soms ook van (harig) wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart.

De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak met bebouwing. Gezien binnen de planlocatie geen geschikte habitatonderdelen of waardplanten voor de soort aanwezig zijn kan de aanwezigheid van de teunisbloempijlstaart worden uitgesloten.

De rivierrombout is waargenomen op circa 1,3 km afstand ten noordwesten van de planlocatie (NDFF 2019-2024). De rivierrombout komt voornamelijk voor langs grote beken en rivieren en is gebonden aan locaties waar zand en/of slib is afgezet (Vlinderstichting rivierrombout, 2024). De planlocatie is niet gelegen aan het water, waardoor geschikt habitat voor de rivierrombout ontbreekt. Ten aanzien van de rivierrombout kunnen negatieve effecten uitgesloten worden.

Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek geen beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Er is ten aanzien van insecten en andere ongewervelden geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: gierzwaluw, huismus en huiszwaluw. Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en/of leefgebied. Binnen een straal van 100 meter van de planlocatie is vastgestelde aanwezigheid van nestlocaties van jaarrond beschermde vogels niet bekend (NDFF 2019-2024).

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Huismussen zijn sterk geassocieerd met mensen. De nestplaats is in de regel gebonden aan bebouwing. Voor zijn voedsel is de huismus sterk afhankelijk van wat de mens hem al dan niet bewust biedt. Deze voedselbron moet continu aanwezig zijn. De huismus heeft een sterke binding met mensen en komt tot broeden in of tegen gebouwen in dorpen en steden, in en bij boerderijen, maneges, kinderboerderijen en andere vormen van bebouwing in het landelijk gebied. Op plekken waar menselijke bebouwing wordt afgewisseld met groenvoorzieningen zijn meer huismussen dan op plekken waar geen groen aanwezig is (BIJ12 Kennisdocument Huismus, 2023). De planlocatie betreft een bedrijfsperceel met woning, horecagebouw en overkapping. Hierbij is de woning aangesloten aan het te slopen horecagebouw. De woning bevat een dakpannen dak met dakbeschot, waardoor er ruimte onder de dakpannen aanwezig is. Daarnaast bevat het te slopen horecagebouw aan de westzijde een golfplaten dak met dakbeschot, welke ruimte biedt voor nestplaatsen van huismus (figuur 3.5). Tevens zijn tijdens het veldbezoek huismussen waargenomen in de directe omgeving van de planlocatie. Derhalve kan niet met zekerheid uitgesloten worden dat nestlocaties van huismus aangetast worden in de beoogde ruimtelijke ingreep. Wegens bovenstaande moet met de aan- dan wel afwezigheid van nestlocaties van huismus aangetoond worden (zie H4.3). De beoogde ruimtelijke ingreep leidt tot zeer beperkte aantasting van groene delen en resulteert niet in afname van essentieel leefgebied. Van aantasting van essentieel leefgebied van de huismus is derhalve geen sprake.

De gierzwaluw heeft als oorspronkelijk rotsbewoner de rotsen ingeruild voor bebouwing. De soort broedt daardoor hoofdzakelijk in stedelijk gebied in donkere holtes van ventilatieschachten, spleten in muren en onder (pannen)daken (BIJ12 Kennisdocument Gierzwaluw, 2023). Doordat de soort niet direct vanuit zijn nest kan opstijgen, moet hij zich naar beneden kunnen laten vallen. Het nest dient hierdoor een vrije aanvliegroute van minimaal 1 meter breed, en minimaal 3 meter onder de nestopening te bevatten. Hierbij dienen zo min mogelijk belemmerende elementen, zoals bomen, aanwezig te zijn. Voedselvluchten kunnen op vele kilometers (tot wel 1000 km) van het nest plaatsvinden, waardoor het foerageergebied niet nader te definiëren is. Tijdens het veldbezoek zijn gierzwaluwen waargenomen boven de planlocatie. Het te slopen horecagebouw bevat een golfplaten dak zonder geschikte invliegopeningen en is daardoor niet toegankelijk voor de gierzwaluw. De woning op de planlocatie bevat een dakpannen dak met aan de noord- en zuidzijde kantpannen welke ruimte bieden als geschikte

invliegopening (figuur 3.2). Hoewel de woning behouden blijft, is het gebouw aangesloten aan het te slopen horecagebouw.

Derhalve kan de beoogde ruimtelijke ingreep leiden tot verstoring van nestlocaties van de gierzwaluw. Wegens bovenstaande dient de aan- of afwezigheid van nestlocaties van gierzwaluw middels aanvullend onderzoek aangetoond te worden (zie H4.3)

In de bebouwing zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bebouwing en bomen broedende soorten als buizerd, kerkuil, steenuil, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak en bebouwing. Tevens is er een hoge mate aan verstoring aanwezig. Derhalve is op de planlocatie geen sprake van essentieel leefgebied van uilen en roofvogelsoorten.

Figuur 3.5 De westzijde van het te slopen horecagebouw bevat een golfplaten dak welke ruimte biedt voor nestlocaties van huismussen.

Vogels - Algemene broedvogels en cat. 5

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merels, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Tijdens het veldbezoek is de huiszwaluw waargenomen in de directe omgeving van de planlocatie. Er zijn echter geen nesten aangetroffen. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de sloopwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Exoten

Er geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import van schadelijke exotische planten en dieren onder de Unielijst. Op de planlocatie zijn gedurende het veldbezoek en de bureaustudie (NDFF 2019-2024) geen soorten aangetroffen die vallen onder de Unielijst Exoten. Tevens zijn er geen exoten aangetroffen welke niet zijn opgenomen onder de Unielijst Exoten waarvoor maatregelen of vervolgstappen voor geadviseerd worden.

3.2 Specifieke zorgplicht Soorten

Binnen een straal van 100 m zijn waarnemingen bekend van de volgende Vrl art. 4.2 en bijlage 1-soorten, Rode Lijst-soorten, Hrl bijlage II, IV en V soorten en nationaal beschermde soorten: blauwe metselbij, boerenwaluw, brilduiker, haas, huiswaluw, kneu, pijlstaart, smient, torenvalk, visdief en zeearend. (NDFF 2019-2024).

Voor de volgende soorten geldt dat deze nog niet in de soortenbescherming (H3.1) beoordeeld zijn: blauwe metselbij, boerenwaluw, brilduiker, kneu, pijlstaart, smient, visdief en zeearend. Voor alle activiteiten die uitgevoerd worden en mogelijk negatieve gevolgen kunnen hebben, moeten deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden.

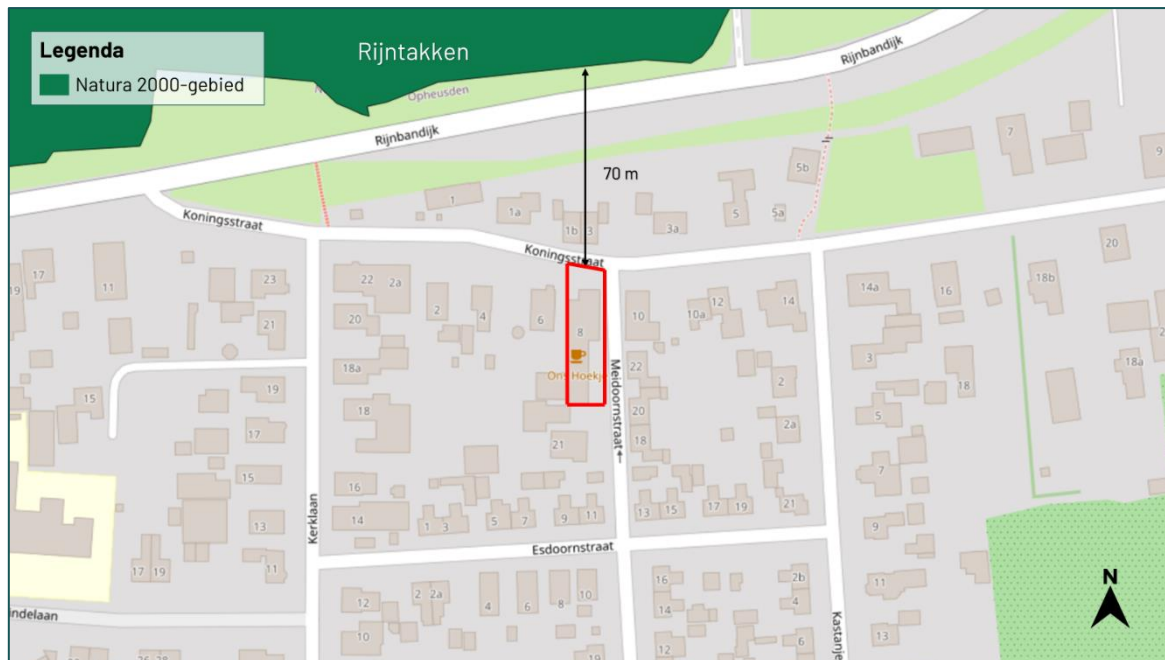
Het plangebied bestaat uit een bedrijfswoning met horecagebouw, schuur en overkapping. De planlocatie bestaat voornamelijk uit verhard oppervlak met enkel aan de noordzijde een aantal aangeplante bomen. Tijdens het veldbezoek is er onderzoek gedaan naar aanwijzingen van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit verricht wordt of in de directe omgeving van de locatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen aanwijzingen zoals sporen, holen, nesten en/of delen of restanten van planten en/of dieren aangetroffen.

Er is wat betreft de bovenstaande soorten geen sprake van nadelige effecten op soorten van de Habitatrichtlijn en Rode Lijst ten gevolge van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Gezien het bovenstaande zijn er geen preventieve maatregelen benodigd.

3.3 Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Op een afstand van circa 70 m ligt het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (figuur 3.6).

Figuur 3.6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 70 m tot het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Rijntakken' (bron: nationaal Georegister PDOK).

De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het slopen van het horecagebouw ten behoeve van de realisatie van een extra woning. Ondanks dat deze buiten een Natura 2000-gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is om te resulteren in negatieve effecten. Tussen het Natura 2000-gebied en de planlocatie bevindt zich een drukke weg en een dijk, welke een bufferende werking hebben op de effecten. Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden. Ten opzichte van de huidige situatie leidt de beoogde ruimtelijke ingreep in de gebruiksfase tot een beperkte toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben.

Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en bijbehorende verkeersbewegingen. Per 2 november 2022 geldt dat de algemene bouwvrijstelling onbruikbaar is en dat activiteiten van de bouwsector onderdeel moeten zijn van de beoordeling.

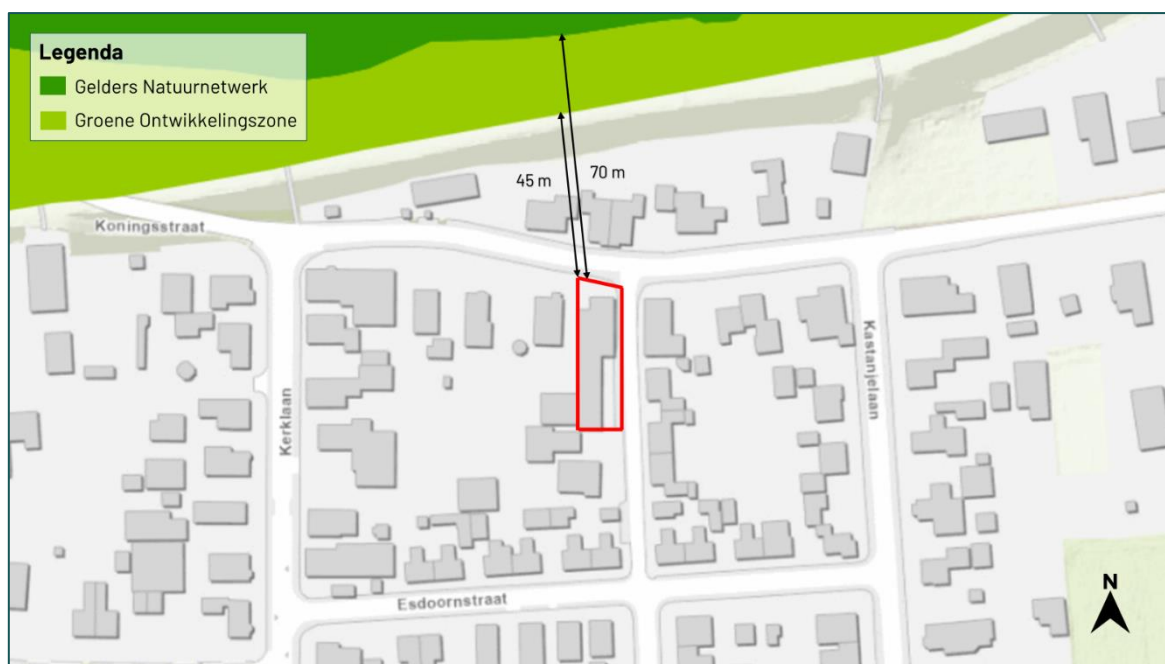
Gezien de geringe afstand (70 m) tussen het plangebied en het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied 'Rijntakken', wordt geadviseerd om een stikstofonderzoek met de AERIUS Calculator uit te voeren.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

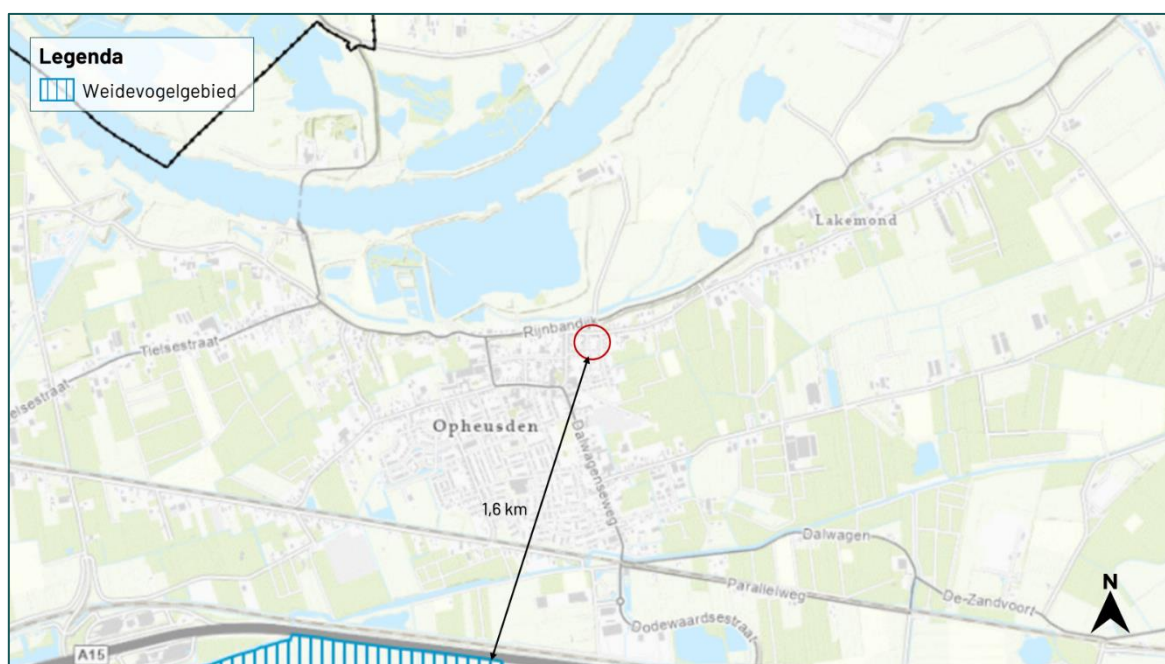
Provinciaal aangewezen gebieden

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied betreffende het Gelders Natuurnetwerk, Groene Ontwikkelingszone, Weidevogelgebied, Ganzenrustgebied of Beschermingszone natte landnatuur. Op een afstand van circa 45 m ligt het Gelders Natuurnetwerk en op een afstand van circa 70 m ligt de Groene Ontwikkelingszone (figuur 3.7). Op een afstand van circa 1,6 km ligt Weidevogelgebied (figuur 3.8). Ganzenrustgebied is gelegen op een afstand van circa 70 m van de planlocatie (figuur 3.9).

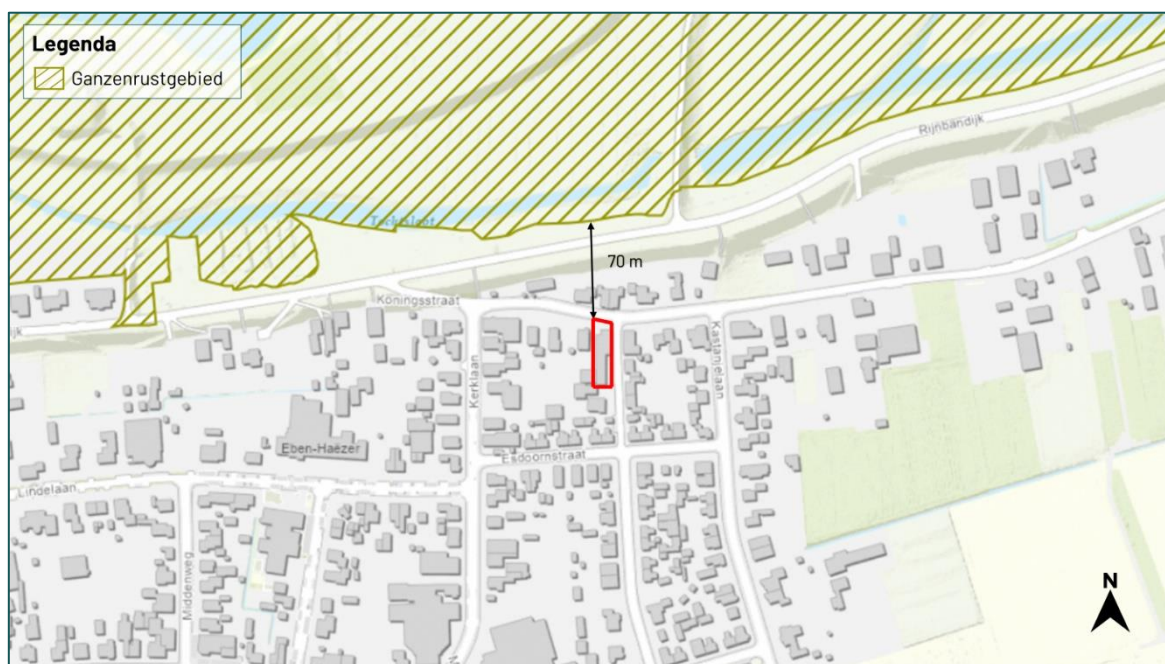
Op een afstand van circa 4,3 km ligt de Beschermingszone natte landnatuur (geen kaartweergave). Ten aanzien van provinciaal aangewezen gebieden geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Figuur 3.7 De planlocatie ligt op een afstand van circa 45 m tot het Gelders Natuurnetwerk en circa 70 m tot de Groene Ontwikkelingszone (bron: gldanders.planoview.nl/planoview/).

Figuur 3.8 De planlocatie ligt op een afstand van circa 1,6 km tot het Weidevogel gebied (bron: gldanders.planoview.nl/planoview/).

Figuur 3.9 De planlocatie ligt op een afstand van circa 70 m tot het Ganzenrustgebied (bron: gldanders.planoview.nl/planoview/).

3.4 Houtopstanden

Houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn geen kapwerkzaamheden voorzien.

Ten aanzien van de specifieke zorgplicht houtopstanden hoeven er geen maatregelen getroffen te worden.

4 Conclusie en vervolg

4.1 Conclusie

De vervolgstappen moeten in de beoogde ruimtelijke ingreep aan de Koningsstraat 8 te Opheusden uitwijzen of er wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties in het kader van de Omgevingswet onderdeel natuur.

4.2 Effecten

Er dient met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen (soortenbescherming). Indien er sprake is van overtreding van verbodsbepalingen kan bevoegd gezag onder voorwaarden een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen. De voorwaarden voor het verkrijgen van deze vergunning betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang en er wordt door maatregelen geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor vleermuizen lijkt het wettelijk belang 'er is sprake van een reden van sociale of economische aard' aangevoerd te kunnen worden, omdat het plan voorziet in de herontwikkeling van een perceel met leegstaande, verouderde bebouwing naar een nieuwe woonfunctie. Daarmee wordt bijgedragen aan ruimtelijke kwaliteitsverbetering en de lokale woningbehoefte. Voor de huismus en gierzwaluw is dat het wettelijk belang 'er zijn belangen vanuit volksgezondheid en/of openbare veiligheid', doordat de bestaande bebouwing langdurig leegstaat, verouderd is en mogelijk niet meer voldoet aan de bouwtechnische eisen. Hierdoor kunnen risico's ontstaan voor de directe omgeving, zoals verpaupering of vandalisme, die in strijd zijn met de veiligheid en leefbaarheid van het gebied. Verder zijn op deze locatie voldoende maatregelen mogelijk om ervoor te zorgen dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Het is dan ook waarschijnlijk, en in ieder geval niet overduidelijk niet mogelijk, dat een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit (op enig moment) verleend zal worden. Verder dienen maatregelen worden getroffen om overtredingen te voorkomen of om rekening te houden met de zorgplicht. Tot slot leidt de beoogde ruimtelijke ingreep niet tot overtreding van verbodsbepalingen omtrent houtopstanden. Het is niet evident te stellen dat het soortenbeschermingsregime in de Omgevingswet de uitvoerbaarheid van het voornemen in de weg staat. Op basis van het voorgaande is het namelijk mogelijk en waarschijnlijk dat een mogelijk benodigde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verleend zal worden. Verder zijn benodigde en mogelijk benodigde maatregelen om te voldoen aan de Omgevingswet haalbaar. Hiermee mag geconcludeerd worden dat ten aanzien van soortenbescherming wordt voldaan aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een stikstofonderzoek door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Hierna kan worden bepaald of het plan volgens artikel 10.24 Bkl kan worden vastgesteld en dus ten aanzien van gebiedsbescherming ook voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locatie.

4.3 Vervolgstappen en maatregelen

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar huismus uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar huismus wordt uitgevoerd middels twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april t/m 15 mei, conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar gierzwaluw uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar gierzwaluw wordt uitgevoerd middels drie gerichte veldbezoeken in de periode 1 juni t/m 15 juli met minstens één veldbezoek tussen 20 juni en 7 juli, conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023).

- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels minimaal vijf gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het meest actuele Vleermuisprotocol (NGB). Hiervan dienen drie rondes in het voorjaar en twee rondes in het najaar plaats te vinden. De potentie van de planlocatie voor verschillende typen verblijfplaatsen en vleermuissoorten wordt in tabel 3.1 en 3.2 uiteengezet. Er is geen sprake van aantasting van een mogelijk essentieel foerageergebied of essentiële vliegroute.
- Om negatieve effecten ten aanzien van de rugstreeppad te voorkomen dient het terrein gedurende de ontwikkeling ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient bij voorkeur voor de migratie- en voortplantingsperiode plaats te vinden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen. Zie voor meer instructies bijlage 4.
- Om negatieve effecten ten aanzien van algemene broedvogels te voorkomen, dienen de sloopwerkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (indicatief medio maart t/m medio juli) opgestart of uitgevoerd te worden. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties van algemene broedvogels ruim voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt of ontoegankelijk gemaakt te worden. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd die mogelijk resulteren in het wegnemen of verstoren van broedgevallen dient voor aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn.
- Voor de beoogde ruimtelijke ingreep dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Dit kan door een stikstofonderzoek uit te voeren middels de AERIUS Calculator.

Algemene zorgplicht

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Eventueel aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) voorafgaand aan de werkzaamheden gefaseerd verwijderen. Dit om grondgebonden dieren de kans te bieden zelfstandig de planlocatie te verlaten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).

Bronvermelding

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017-2024)

Kennisdocument Bever (*Castor fiber*)(2017)
Kennisdocument Das (*Meles meles*)(2017)
Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*)(2024)
Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*)(2017)
Kennisdocument Gierzwaluw (*Apus apus*)(2023)
Kennisdocument Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*)(2021)
Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*)(2023)
Kennisdocument Kleine marterachtigen (Bunzing – Hermelijn – Wezel)(2024)
Kennisdocument Poelkikker (*Pelophylax lessonae*)(2017)
Kennisdocument Rugstreeppad (*Epidalea calamita*)(2017)
Kennisdocument Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*)(2017)

Geraadpleegde websites

atlas.bij12.nl
bij12.nl
gldanders.planoview.nl/planoview/
nationaalgeoregister.nl
ndff.nl
ravn.nl
verspreidingsatlas.nl
vleermuisprotocol.nl
vlinderstichting.nl
wilde-planten.nl
zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Juridisch kader
Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming
Bijlage 4 Ecologie rugstreeppad

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Koningstraat 8 te Opheusden en bestaat uit een bedrijfswoning met horecagebouw, schuur en overkapping. De beoogde ruimtelijke ingreep betreft het slopen van het horecagebouw samen met de schuur en overkapping.

Figuur 2 Westzijde van het te slopen horecagebouw.

Figuur 3 De planlocatie bevat weinig groenstructuren.

Figuur 4 Straat ten noorden van de planlocatie.

Bijlage 2 Juridische kaders

Zorgplicht

De zorgplicht is in de omgevingswet opgedeeld in de algemene zorgplicht (afd. 1.3 Ow) en de specifieke zorgplicht waarbij de specifieke zorgplicht verder opgedeeld kan worden in de Specifieke zorgplicht Natura 2000 (art. 11.6 Bal), Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) en Specifieke zorgplicht soorten (art 11.27 Bal). De Specifieke zorgplicht Natura 2000 en Specifieke zorgplicht houtopstanden worden bij de betreffende hoofdstukken beschreven.

Algemene zorgplicht

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

Specifieke zorgplicht soorten

De Specifieke zorgplicht soorten heeft betrekking op het beschermen van specifieke planten- en diersoorten en is gericht op het behoud van biodiversiteit.

Degene die een activiteit verricht is verplicht:

1. Alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen.
2. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Hiervoor moet er voorafgaand aan de te verrichten activiteit, worden nagegaan of er op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van de locatie aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van:

- *“van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4 tweede lid van die richtlijn.*
- *van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlage II, IV en V bij de habitatrichtlijn;*
- *dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vierde lid, onder a, onder 4°, van de wet; en*
- *voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;”*

De aanwezigheid van de bovenstaande soorten wordt met behulp rapporten, naslagwerken en de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) bepaald. In de NDFF wordt een zoekgebied met straal van circa 100 m aangehouden rondom de planlocatie. Afhankelijk van het karakter en ligging van de planlocatie kan een afwijkende afstand aangehouden worden.

Bij de aanwezigheid van een of meerdere soorten worden de mogelijk negatieve gevolgen van de beoogde realisatie beoordeeld. Hierbij wordt beoordeeld op de soorten en hun nest, voortplantingsplaats, rustplaats, eieren en standplaats. Mocht er aanwijzing zijn op nadelige gevolgen voor de soorten dan zijn er passende preventieve maatregelen benodigd om de nadelige gevolgen te voorkomen en dienen deze gemonitord te worden. Mochten er toch nadelige gevolgen optreden, dient de activiteit gestaakt te worden of passende herstelmaatregelen getroffen worden als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is.

Flora- en fauna activiteit

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten (Bal art. 11.37), Habitatrichtlijnsoorten (Bal art. 11.46) en Andere soorten (Bal art. 11.54). Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna activiteit te verrichten (Ow art. 5.1 lid 2). Hierin worden rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Opzettelijk verstoren als bedoeld onder de Habitatrichtlijn wordt gedefinieerd als: *“elke opzettelijke verstoring die van invloed kan zijn op de overlevingskansen, het voortplantingssucces of het voortplantingsvermogen van een beschermde soort, of die leidt tot een verkleining van het leefgebied of tot verplaatsing of verdringing van de soort”*.

Bij overtreding van een verbodsbepaling geldt de plicht tot een vergunning flora- en fauna activiteit conform de bepalingen in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (art. 8.74 lid j, lid k en lid l).

Vogelrichtlijn (Bal art. 11.37)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
 - b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
 - c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
 - d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.
2. Het verbod geldt niet, als:
 - a. het verrichten van die activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de artikelen 9, eerste en tweede lid, en 13 van de vogelrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.
 - 3) Het verbod op het opzettelijk storen van vogels, bedoeld in het eerste lid, onder d, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort.

Habitatrichtlijn (Bal art. 11.46)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
 - b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
 - c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
 - d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
 - e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

- 3) Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

Andere soorten (Bal art. 11.54)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
 - a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
 - b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
 - c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.
2. Het verbod geldt niet als:
 - a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
 - b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
 - c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1) een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2) een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

Natuurlijk verspreidingsgebied

Individuele, populaties en groeiplaatsen die zich buiten het natuurlijk verspreidingsgebied bevinden, vallen buiten het beschermingsregime van soortenbescherming. Het natuurlijk verspreidingsgebied wordt gedefinieerd als het gebied welke een soort op eigen kracht heeft bezet of waarin deze is geïntroduceerd binnen het verspreidingsgebied waar de soort van nature voorkwam. Het beschermingsregime geldt dus niet voor ingezaaide planten of dieren welke zijn losgelaten, ontsnapt of vanuit elders zijn meegelift. Om te bepalen of een plant of dier voorkomt binnen zijn natuurlijke verspreidingsgebied wordt gebruik gemaakt van de Verspreidingsatlas en naslagwerken. Wel geldt onverminderd de Algemene zorgplicht.

Vogelrichtlijn

Onder de Vogelrichtlijn zijn alle in gebruik zijnde nesten en broedgevallen van vogels beschermd. Het is van alle vogelsoorten verboden om nesten te beschadigen of te vernielen. Daarnaast gelden onder provinciale aanwijzingen categorieën waarin de nesten en rustplaatsen van specifieke vogelsoorten jaarrond bescherming genieten, dus ook in de periode dat deze niet in gebruik zijn. Rustplaatsen zijn conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie gedefinieerd als zijnde essentiële zones voor het bestaan van een dier of groep van dieren wanneer ze niet-actief zijn.

Tabel 4.1 Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd. Vogelsoorten onder categorie 5: nesten en rustplaatsen jaarrond beschermd, indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen.

Vogelsoorten onder categorie 1 t/m 4			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogelsoorten onder categorie 5			
Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene Specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eider	IJsvogel	Spreeuw	

Provinciale vrijstelling

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* Bal art. 11.54 kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of vaste rustplaatsen voor bepaalde soorten (Bkl 8.74l).

Voor alle soorten in Nederland geldt dat er sprake is van een algemene zorgplicht (Ow afdeling 1.3). Hierin wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moeten worden. Het uitgangspunt van de algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 4.2 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Gelderland.

Vrijgestelde soorten		
Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Huisspitsmuis	Tweekleurige bosspitsmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Veldmuis
Dwergspitsmuis	Konijn	Vos
Egel	Meerkikker	Woelrat

Gebiedsbescherming

In Nederland zijn natuurgebieden aangewezen met een beschermde status. Deze natuurgebieden betreffen hoofdzakelijk Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde gebieden.

Natura 2000-gebieden

Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij alle mogelijke effecten een Voortoets vereist. Met de Voortoets wordt bepaald of de plannen mogelijk negatieve effecten hebben op de doelstellingen van Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden dient een vergunning voorhanden te zijn.

Bij de afwezigheid van significant negatieve effecten maar mogelijke kans op verslechtering moeten voor de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden (art. 11.6 Bal) stappen voor de algemene bescherming ondernomen worden. De beoordeling van de Specifieke zorgplicht Natura 2000-gebieden zal derhalve in de voortoets beschreven worden.

Provinciaal beleid

Onderstaande teksten zijn gebaseerd op de meest recente versie van de Omgevingsverordening.

Gelders Natuurnetwerk

Binnen het Gelders Natuurnetwerk geldt het 'nee, tenzij'-principe. Het uitgangspunt is dat een bestemmingsplan geen nieuwe activiteiten mogelijk maakt die de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders Natuurnetwerk aantasten. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn. Bij aantasting van de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang geldt een compensatieplicht.

Groene Ontwikkelingszone

Een nieuwe ontwikkeling in de Groene Ontwikkelingszone is toegestaan als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in een versterkingsplan.

Weidevogelgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelgebied laat de realisatie van een nieuwe windturbine of nieuw zonneveld niet toe. Een andere nieuwe activiteit of ontwikkeling is enkel toegestaan als deze geen nadelige gevolgen heeft voor de functie als broedgebied voor weidevogels.

Ganzenrustgebied

Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een ganzenrustgebied laat een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat deze activiteit of ontwikkeling wordt uitgevoerd op een locatie waar de nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk worden beperkt, en na uitvoering minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Beschermingszone natte landnatuur

Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur. Uitzonderingen hierop betreffen ruimtelijke ontwikkelingen met een groot openbaar belang waarbij er geen reële alternatieven zijn.

Houtopstanden

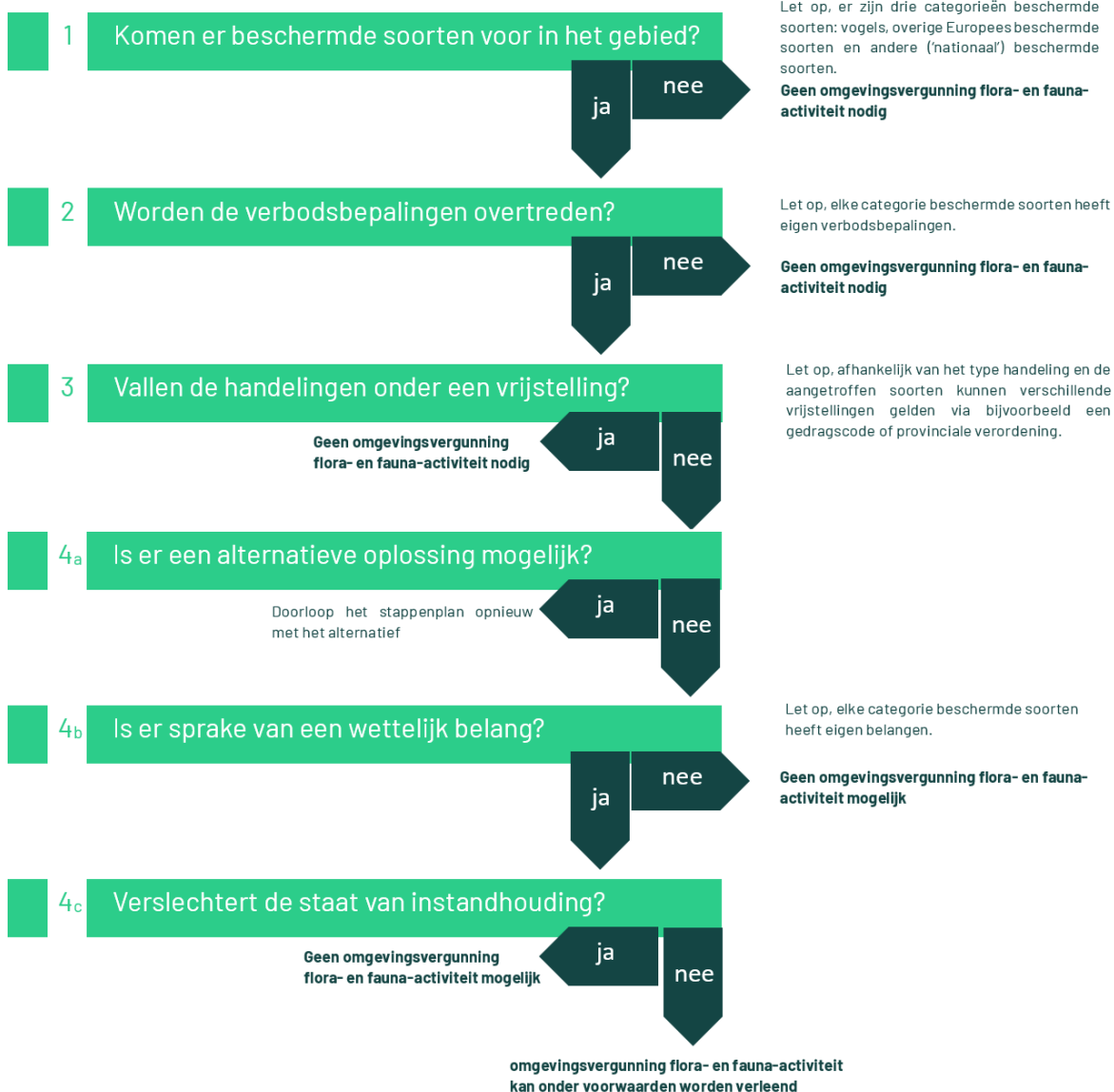
Houtopstanden betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Bij het vellen van houtopstanden en het herbeplanten van grond geldt de Specifieke zorgplicht houtopstanden (art. 11.116 Bal) als de activiteit nadelige gevolgen heeft voor de oogmerken voor regels voor deze activiteiten (art. 11.112 Bal). Waarbij de oogmerken doelstellingen zijn voor regels over het vellen en herbeplanten. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig als het één van de volgende typen houtopstanden betreft (Bal art. 11.111 lid 2):

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving – geconsolideerde Staatsbladversie
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen;

- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1) wegbeplantingen;
 - 2) beplantingen langs waterwegen; en
 - 3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1) ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2) bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3) zijn aangelegd na 1 januari 2013; en
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 a, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Bijlage 3 Vervolgstappen soortenbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek soortenbescherming te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de Vogelrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74j).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de Habitatrichtlijn zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De voorwaarden zijn onderstaand weergegeven (conform Bkl art. 8.74k).

Een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) zij is nodig:
 - 1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van Andere soorten zijn een aantal belangen waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit kan worden aangevraagd. De beoogde ruimtelijke ingreep dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven en zijn aanvullend op de belangen die voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen worden aangevoerd (conform Bkl art. 3.74l).

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
8. in het algemeen belang.

Bijlage 4 Rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van circa 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik een lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen en hebben een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009). De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een streep over de rug (figuur 1, Diepenbeek & Creemers, 2006).

Figuur 1 Impressies van de verschillende levensstadia van rugstreeppad. Bron: bovenste foto's RAVON, onderste foto's: Blom Ecologie.

Gedrag

De rugstreepd is een typische pioniersoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een sein voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreepdassen afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepd, 2017).

De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van aan- of afwezigheid van rugstreepdassen kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april - juli (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepd, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

De geprefereerde habitat van de rugstreepd bestaat uit een dynamische omgeving met vergraafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. De voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreepdassen hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en wateren zonder vegetatie, waar weinig tot geen sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer en- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreepd bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in de bodem of kruipt de rugstreepd onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor de winterhabitat is dat deze locatie vorstvrij dient te zijn.

Populatieomvang

Rugstreepdassen verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatieomvang en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locatiespecifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een gezonde populatie uit minimaal 100 - 200 dieren bestaat en dat deze in verbinding staat met andere populaties (BIJ12 Kennisdocument Rugstreepd, 2017).

Voorkomen kolonisatie

Doordat de rugstreepd een typische pioniersoort is en een dynamische omgeving met vergraafbare grond prefereert, kan snel spontane kolonisatie van de soort in een braakliggend gebied of bouwterrein ontstaan. Om kolonisatie van rugstreepd te voorkomen wordt geadviseerd maatregelen te treffen.

Deze maatregelen bestaan uit het ongeschikt dan wel ontoegankelijk houden van het plangebied. Indien er sprake is van het ontstaan van mogelijk geschikt voortplantingswater dient het ontoegankelijk maken van een perceel voor de migratie en voortplantingsperiode (april-september) uitgevoerd worden. Het ongeschikt houden van het plangebied voor rugstreepdassen houdt in dat zo min mogelijk vergraafbaar zand gebruikt of opgeslagen wordt binnen het bouwterrein. Bij het bouwrijp maken van het perceel dient het zand direct geëgaliseerd te worden. De aanleg van een zanddepot moet voorkomen worden. In de voorjaars- en zomerperiode zorgen dat er geen kleine poelen ontstaan waar rugstreepdassen eieren kunnen leggen. Diepe rijsporen van machines kunnen al voldoende diep zijn als voortplantingswater voor rugstreepdassen (figuur 2).

Figuur 2 Bij hevige regenval kunnen ondiepe plassen gevuld worden met water. Deze tijdelijke poelen zijn uitermate geschikt voor de rugstreeppad, waarin eismoeren afgezet kunnen worden. Het ontstaan van deze geulen dient te allen tijde voorkomen te worden (bron: Blom Ecologie).

In de najaar- en winterperiode moet gezorgd worden dat er geen overwintering van rugstreeppadden kan optreden. Voldoende vergraafbaar zand (zanddepot) kan gebruikt worden voor overwintering. Ook stenenstapels, houtstapels of andere vorstvrije structuren (onder een bouwkeet bijvoorbeeld) kunnen gebruikt worden voor overwintering. Dergelijke structuren dienen weggehaald te worden buiten de overwinteringsperiode (september-april) van de soort. Het ontoegankelijk houden van het plangebied voor rugstreeppadden houdt in dat voorzieningen worden geplaatst waardoor rugstreeppadden het plangebied niet kunnen bereiken. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond (figuur 3). De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.

Figuur 3 Een incorrect geplaatst amfibiescherm (links). Een correct geplaatst amfibiescherm (rechts). Deze dienen minimaal 10 cm ingegraven te zijn (bron foto's: Blom Ecologie).

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl